

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 10/05-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti ATEX-O, a. s., Trenčín, Kubranská cesta 623, zastúpenej advokátom JUDr. J. P., Č., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. Er 254/01 z 19. februára 2004 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 CoE 37/04 z 10. augusta 2004, ako aj čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. Er 254/01, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť ATEX-O, a. s., Trenčín o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. decembra 2004 doručená sťažnosť spoločnosti ATEX-O, a. s., Trenčín, Kubranská cesta 623 (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. J. P., Č., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. Er 254/01

z 19. februára 2004 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 19 CoE 37/04 z 10. augusta 2004, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 254/01.

Sťažovateľ má v predmetnom exekučnom konaní postavenie povinného. Exekúcia na návrh oprávneného mesta Čadca (ďalej len „oprávnený“) proti povinnému o zaplatenie 812 410 Sk s príslušenstvom je vykonávaná na Exekútorskom úrade JUDr. M. R., so sídlom Čadca, Nábrežná ulica 1263 (ďalej len „súdna exekútorka“), pod sp. zn. EX 17/01 a na okresnom súde pod sp. zn. Er 254/01.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že o exekúcii vedenej proti nemu sa dozvedel 15. mája 2001, keď zistil, že nemôže disponovať s peňažnými prostriedkami na svojom účte v Slovenskej sporiteľni, a. s., pobočke v Čadci, zablokovanými na základe príkazu na začatie exekúcie príkazom pohľadávky z účtu v banke sp. zn. EX 17/01 zo 16. mája 2001 vydaného súdnou exekútkou. Zdôraznil, že jemu ako povinnému do toho času nebolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie v predmetnej veci. Z uvedeného dôvodu zaslal súdnej exekútkou list zo 17. mája 2001 obsahujúci námietky, na základe ktorých považoval predmetnú exekúciu za nezákonnú, v dôsledku čoho žiadal o jej zastavenie.

Napriek tejto skutočnosti boli 28. mája 2001 z účtu sťažovateľa odpísané peňažné prostriedky vo výške 620 771 Sk a 364 139 Sk v prospech súdnej exekútky, a to na základe jej exekučného príkazu z 24. mája 2001.

Sťažovateľ opakovanými námietkami (z 28. mája 2001, 29. mája 2001, 4. júna 2001) podávanými jednak súdnej exekútkou, ako aj okresnému súdu žiadal, aby sa v exekúcii proti nemu nepokračovalo.

Pretože vo veci námietok sťažovateľa okresný súd nerozhodol ani s odstupom času (medzitým sťažovateľ podal a aj vzal späť návrh na odklad exekúcie), podaním z 9. januára 2004 adresovaným súdnej exekútkou a okresnému súdu sťažovateľ doplnil námietky proti exekúcii o ďalšie skutočnosti. Podľa neho súdna exekútorka mu dosiaľ riadne nedoručila

upovedomenie o začatí exekúcie, lebo nebolo riadne vykonané ani náhradné doručenie, v exekučných tituloch (platobných výmeroch) nebol uvedený sťažovateľ ako povinný so svojím obchodným menom, do exekučného titulu neznáma osoba ručne neoprávnene dopísala obchodné meno sťažovateľa, v exekučných tituloch nie je uvedené mesto Čadca, ale Mestský úrad Čadca, ktorý nemá právnu subjektivitu, a preto ním vydané platobné výmery sú podľa neho nulitné, nespĺňajúce náležitosti zákonného rozhodnutia. Takto formulované námietky, resp. ich doplnenie boli okresnému súdu doručené 13. januára 2004.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy podľa sťažovateľa došlo tým, že okresný súd uznesením sp. zn. Er 254/01 z 19. februára 2004 zamietol námietky sťažovateľa proti exekúcii, vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, súčasne rozhodol o trovách konania. K sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu krajským súdom došlo podľa neho tým, že krajský súd uznesením sp. zn. 19 CoE 37/04 z 10. augusta 2004 v odvolacom konaní zrušil uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým exekúciu vyhlásil za neprípustnú, a exekúciu zastavil, výroku o námietkach povinného proti exekúcii sa nedotkol a odvolanie proti výroku o trovách odmietol.

Podľa sťažovateľa postupom okresného súdu pri prejednávaní a rozhodovaní o jeho námietkach proti exekúcii došlo aj k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy. V tejto súvislosti sťažovateľ argumentuje tým, že doba od okamihu, keď 17. mája 2001 podal námietky proti exekúcii, až do rozhodnutia súdu o nich je nedôvodne dlhá a neprimeraná povahe veci. Za pried'ahy sťažovateľ považoval aj obdobie, počas ktorého okresný súd nekonal z dôvodu, že mu súdna exekútorka nepredložila svoj exekučný spis.

V tejto súvislosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd

– deklaroval porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. Er 254/01 z 19. februára 2004, uznesením krajského súdu sp. zn. 19 CoE 37/04 z 10. augusta 2004, ako aj práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. Er 254/01,

– zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. Er 254/01 z 19. februára 2004 a uznesenie krajského súdu sp. zn. 19 CoE 37/04 z 10. augusta 2004 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie,

– prikázal okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 254/01 konať bez zbytočných priet'ahov,

– priznal s'ťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk, ktoré je okresný súd povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu, ako aj náhradu trov konania v zatiaľ nevyčíslenej výške.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti s'ťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (napr. I. ÚS 50/01, II. ÚS 109/02) je predmetom predbežného prerokovania iba rozhodovanie o návrhu vo vzťahu

k základným právam alebo slobodám, porušenie ktorých sa namieta. Rozhodovanie o zrušení sťažovateľom označených právoplatných rozhodnutí vyplýva z čl. 127 ods. 2 ústavy a nadväzuje na rozhodnutie o vyslovení porušenia základných práv a slobôd. Ústavný súd preto nemôže rozhodnúť o zrušení rozhodnutí, ktorými mali byť porušené práva alebo slobody podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, separátne bez toho, aby súčasne rozhodnutím porušenie týchto práv a slobôd vyslovil.

Z tohto dôvodu ústavný súd v rámci predbežného prerokovania skúmal predovšetkým to, či podaná sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená, resp. či nejde o sťažnosť podanú oneskorene alebo či má na jej prerokovanie právomoc, teda či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K námietke porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy

Sťažovateľ v časti sťažnosti v okolnostiach prípadu namieta, že okresný súd rozhodol o jeho námietkach proti exekúcii napriek tomu, že mu nebolo doručené upovedomenie súdnej exekútorke o začatí exekúcie (a teda mu nezačala plynúť zákonná 14-dňová lehota na podanie námietok), obsah jeho námietok posúdil ako nedôvodný, keď exekučné tituly, ktorými v okolnostiach prípadu boli platobné výmery na daň z nehnuteľností, pokladal za vydané oprávneným orgánom v súlade so zákonom Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“). V takomto postupe okresného súdu, ktorý navyše nerozhodol o jeho námietkach v celom rozsahu (okresný súd podľa sťažovateľa rozhodol len o jeho námietkach zo 17. mája 2001, a nie aj o námietkach z 13. januára 2004), vidí sťažovateľ v prvom rade porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

V exekučnom konaní podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) má povinný viacero právnych prostriedkov obrany a ochrany svojho postavenia, ktoré môže

využiť vtedy, ak v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí sa vyskytnú absolútne alebo relatívne prekážky ďalšieho postupu exekučných orgánov, ku ktorým patrí podľa tvrdenia sťažovateľa aj ním spochybnená právna relevancia exekučných titulov, ako aj samotné nedoručenie upovedomenia o začatí exekúcie súdnou exekútorou (keď medzitým už táto na základe exekučného príkazu uspokojila nárok oprávneného príkázaním pohľadávky z účtu povinného v banke).

V súlade s § 50 Exekučného poriadku sú námietky procesnou obranou povinného proti neprípustnej exekúcii, ktorých účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od vykonania exekúcie z dôvodov taxatívne určených v zákone.

Už z toho vidno, že námietky proti exekúcii nemožno považovať za opravný prostriedok, ktorým by sa napádalo rozhodnutie štátneho orgánu, t. j. exekučný titul (Mazák Ján, Ogurčák Štefan: Základy exekučného práva, Košice 1996).

Ako procesný prostriedok smeruje proti exekúcii, nie proti exekučnému titulu, upovedomeniu o začatí exekúcie, prípadne povereniu na vykonanie exekúcie.

Vznesenie námietok je ovládané koncentračnou zásadou, t. j. námietky musia byť odôvodnené a na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne (§ 50 ods. 1 Exekučného poriadku).

Predmetom námietok môžu byť skutočnosti procesného i hmotného práva. Ich spoločným znakom však je, že nastali až po vzniku exekučného titulu. Ak by jestvovali pred vznikom exekučného titulu, zásadne ich nemožno uplatniť, pretože ich relevancia skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom na exekúciu.

V okolnostiach prípadu sťažovateľ (ako povinný) nesplnil dobrovoľne to, čo mu ukladali vykonateľné platobné výmery mesta Čadca č. 14 z 11. júna 1999 a č. 1 z 11. februára 2000. Ustanovenie § 73 zákona o správe daní a poplatkov umožňuje samosprávnemu orgánu ako správcovi dane vymáhať dane a poplatky. Podľa § 74 ods. 1

citovaného zákona podkladom pre daňovú exekúciu je vykonateľné rozhodnutie (platobný výmer), ktorým sa ukladá peňažné plnenie. Tieto rozhodnutia sú vykonateľné, ak proti nim nemožno podať riadny opravný prostriedok alebo ak ich podanie nemá odkladný účinok a ak uplynula lehota na plnenie (§ 30 ods. 10 zákona o správe daní a poplatkov).

Proti namietaným platobným výmerom mal sťažovateľ v súlade s § 46 zákona o správe daní a poplatkov právo podať odvolanie. Zo sťažnosti sťažovateľa však nevyplýva a ani sťažovateľ sám netvrdí, že toto odvolanie (v ktorom mohol argumentovať skutočnosťami uvádzanými neskôr v námietkach o nedostatkoch vydaných platobných výmerov spôsobujúcich podľa neho ich neplatnosť) podal, čomu nasvedčuje skutočnosť, že tieto platobné výmery sa stali právoplatnými a vykonateľnými, a teda sa stali aj právne relevantnými exekučnými titulmi.

Aplikujúc zjavne tento zákonný postup pri posudzovaní viacerých podaní sťažovateľa proti exekúcii, považujúc ich svojím obsahom za námietky proti exekúcii, okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. Er 254/01 z 19. februára 2004 tak, že námietky sťažovateľa ako povinného proti exekúcii ako nedôvodné zamietol.

Podľa § 202 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku nie je prípustné odvolanie, pokiaľ nie je výslovne v tomto zákone ustanovené, že odvolanie prípustné je. Výpočet uznesení, proti ktorým nie je prípustné odvolanie, je taxatívny a je výnimkou zo všeobecnej prípustnosti odvolania.

Práve k takémuto druhu patrí aj uznesenie okresného súdu, ktorým rozhodol (v jednom z jeho výrokov) o zamietnutí námietok sťažovateľa proti exekúcii, proti ktorému nie je prípustné odvolanie. Rozhodnutie okresného súdu o tomto výroku sa stalo právoplatným 23. februára 2004 (pretože výrok, ktorým bolo rozhodnuté o námietkach povinného proti exekúcii, nebol (nemohol byť) napadnutý odvolaním, krajský súd ho nepreskúmal). Predmetným výrokom okresný súd porušil podľa sťažovateľa základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť.

Sťažovateľ sťažnosť doručil ústavnému súdu 7. decembra 2004, z čoho je zrejmé, že ju doručil dávno po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie tej časti sťažnosti, v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu výrokom uznesenia okresného súdu o zamietnutí námietok proti exekúcii.

Vychádzajúc z toho, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, a s prihliadnutím na dátum právoplatnosti výroku o zamietnutí námietok sťažovateľa proti exekúcii (23. februára 2004), ktorým malo byť porušené sťažovateľovo označené ústavné právo, ako aj so zreteľom na deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu považoval ústavný súd za dostatočne preukázané podanie tejto časti sťažnosti sťažovateľom po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

V rámci predbežného prerokovania tej časti sťažnosti (zostávajúcich výrokov okresného súdu v uznesení sp. zn. Er 254/01 z 19. februára 2004 o neprípustnosti a zastavení exekúcie a náhrade trov konania), ktorou sa sťažovateľ domáhal ochrany svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd prihliadol na to, že ochranu uvedenému základnému právu už poskytli všeobecné súdy

v civilnom procese. Preto riadiac sa princípom subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy konštatuje, že na prerokovanie tejto časti sťažnosti nemá právomoc.

Z pripojeného uznesenia okresného súdu totiž vyplynulo, že voči tomuto rozhodnutiu v časti vyhlásenia exekúcie za neprípustnú a jej zastavenia, ako aj v časti o náhrade trov konania možno podať odvolanie a v spise sa nachádzajúce uznesenie krajského súdu sp. zn. 19 CoE 37/04 z 10. augusta 2004 potvrdzuje, že sťažovateľ túto možnosť aj využil (aj keď odvolací súd jeho odvolaniu nevyhovel). Sťažovateľ mal preto v systéme všeobecného súdnictva proti namietanému porušeniu základných práv k dispozícii účinný prostriedok nápravy (odvolanie podľa § 201 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku), ktorý využil, hoci neúspešne.

Pokiaľ ide o sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 19 CoE 37/04 z 10. augusta 2004, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa aj v tejto časti zisťoval, či ochranu základnému právu na súdnu ochranu, porušenie ktorého sťažovateľ namietal, neposkytujú všeobecné súdy na základe opravných prostriedkov jemu dostupných, ktoré možno považovať za účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia označeného práva.

Podľa § 254 Občianskeho súdneho poriadku na výkon rozhodnutia a na exekučné konanie podľa Exekučného poriadku sa použijú príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Podľa § 239 ods. 1 citovaného zákona dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa.

V okolnostiach prípadu krajský súd ako odvolací súd vo veci sťažovateľa uznesením sp. zn. 19 CoE 37/04 z 10. augusta 2004 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že zrušil uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku voči predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu však sťažovateľ nevyužil

(túto skutočnosť sťažovateľ v sťažnosti neuvádza ani nevyplýva zo zistení ústavného súdu z ním priloženého spisového materiálu).

Vychádzajúc z uvedeného pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa bol ústavný súd nútený konštatovať, že tento mal k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy namietaného porušenia označeného základného práva, ktorý mu bol prístupný v systéme všeobecného súdnictva, a to dovolanie podľa § 236 Občianskeho súdneho poriadku. Jeho nevyčerpanie nemožno nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ústavy (II. ÚS 24/02, III. ÚS 117/03).

Na základe vyššie uvedeného a tiež so zreteľom na judikatúru ústavného súdu (napr. IV. ÚS 66/03, IV. ÚS 100/03) ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že okrem námietok podľa § 50 Exekučného poriadku mal sťažovateľ k dispozícii aj ďalšie prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu, a to návrh na odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku a návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku (návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zo 17. mája 2001 posúdil okresný súd ako súčasť námietok). Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní je rovnaký a spravidla spočíva v tom, že v absolútne alebo relatívne neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia aj odložiť (jej vykonávanie).

Z Exekučného poriadku vyplýva, že námietky podľa § 50 tohto zákona nie sú navyše ani najúčinnjším prostriedkom ochrany práv povinného, pretože nevyhovenie námietkam nie je možné napádať riadnym opravným prostriedkom. Účinnjším prostriedkom obrany povinného je návrh na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorý možno podať kedykoľvek po začatí exekúcie. Taktiež je prípustné aj samostatne podať návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku bez ohľadu na to, či boli

alebo neboli podané námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, prípadne sa takým námietkam nevyhovelo. Vyššia účinnosť návrhu na zastavenie exekúcie vo vzťahu k ochrane povinného vyplýva z toho, že proti rozhodnutiu o tomto návrhu je prípustné v prevažnej väčšine prípadov odvolanie, o ktorom sa rozhoduje v riadnom inštančnom postupe na súde vyššieho stupňa.

Sťažovateľ v sťažnosti potvrdil, že podal návrh na odklad exekúcie, ale keď ho súd vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, vzal návrh na odklad exekúcie späť (október 2004) argumentujúc pritom jeho bezpredmetnosťou vzhľadom na stiahnutie peňazí z účtu súdnou exekútorkou.

Nevyčerpanie takýchto prostriedkov nápravy stavu konania, v ktorom prebieha výkon exekúcie, ústavný súd považuje za postup rozporný s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde už aj preto, že účinné uplatnenie návrhu na zastavenie exekúcie by zreálnilo základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu v odvolacom konaní.

Ústavný súd považuje za potrebné dodať, že ak exekučný súd zistí, že povinný dobrovoľne nesplnil svoju povinnosť z exekučného titulu, musí postupovať v súlade s príslušnými ustanoveniami Exekučného poriadku a umožniť pokračovanie v exekúcii, pokiaľ sa judikovaná povinnosť neplní alebo sa nezistí iný dôvod na to, aby sa v exekúcii dočasne alebo trvalo nepokračovalo (odklad alebo zastavenie exekúcie). Opačným postupom by exekučný súd odoprel základné právo na súdnu ochranu oprávnenej osobe.

Ústavný súd v tejto veci považoval za právne významnú aj tú skutočnosť, že zodpovednosť za uspokojenie pohľadávky oprávneného nesie podľa § 2 a nasl. Exekučného poriadku súdom poverený exekútor. V konaní o námietkach proti exekúcii súdy nerozhodovali o právach sťažovateľa vyplývajúcich z predpisov hmotného práva (o tých bolo rozhodnuté v konaní o merite veci), ale len o postupe ich núteného výkonu umožneného (v tomto prípade na ochranu povinného) predpismi procesného práva.

Účelom exekučného konania je nútená realizácia exekučného titulu vykonaná zásahom do absolútnych majetkových práv povinného. Uskutočňuje sa za podmienok a predpokladov vymedzených procesnými predpismi s cieľom uspokojiť pohľadávku oprávneného, ktorá mu bola priznaná vykonateľným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, prípadne vo verejnej listine (notárska zápisnica) a dobrovoľne sa nesplnila. Ak v súvislosti s vykonávaním exekučnej činnosti podľa Exekučného poriadku spôsobil exekútor alebo jeho zamestnanci škodu, zodpovedajú za ňu podľa § 33 Exekučného poriadku, ak osobitný zákon neustanovuje inak (v tom čase platný zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom). V rámci exekučnej činnosti prichádza do úvahy zodpovednosť exekútora za nezákonné rozhodnutie a nesprávny úradný postup. Tejto zodpovednosti sa exekútor nemôže zbaviť.

Postupom a rozhodnutím všeobecných súdov vo veci sťažovateľa nie je preto v okolnostiach prípadu dotknutá zodpovednosť súdnej exekútorke za škodu v dôsledku jej prípadného nesprávneho postupu (najmä časového, keď exekúciu realizovala skôr ako prvostupňový súd rozhodol o zamietnutí námietok), ktorej sa sťažovateľ môže voči nej domáhať v civilnoprávnom konaní na všeobecnom súde.

K námietke porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa aj v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy údajnými prietrahmi v konaní okresného súdu sp. zn. Er 254/01 rozhodujúceho o námietkach sťažovateľa proti exekúcii.

Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov súdom (podľa čl. 48 ods. 2 ústavy) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorom sa nachádza osoba (účastník konania pred súdom) domáhajúca sa rozhodnutia súdu v jej veci bez ohľadu na jej postavenie v súdnom konaní. Samotným prerokovaním vecí na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov sa

naplní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (II. ÚS 26/95).

Vychádzajúc z uvedeného záveru a skutkových okolností opísaných v sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. Er 254/01 došlo 23. februára 2004 (v časti výroku I), 10. marca 2004 (v časti výroku III) a 7. októbra 2004 (v časti výroku II rozhodnutím odvolacieho krajského súdu), keď jednotlivé výroky uvedené v uznesení okresného súdu sp. zn. Er 254/04 z 19. februára 2004 vo vzťahu k sťažovateľovi nadobudli právoplatnosť. Sťažnosť však bola podaná ústavnému súdu až 7. decembra 2004.

V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už bol stav právnej neistoty sťažovateľa odstránený právoplatným rozhodnutím, a preto je sťažnosť v tejto časti podaná oneskorene.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia a náhrade trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti osobitne nezaoberal.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k tomuto rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2005

Odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka

1. Podľa § 32 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pripájam toto odlišné stanovisko k uzneseniu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 10/05 z 11. januára 2005 (ďalej len „ústavný súd“ a „uznesenie“) – ktorým bola v plnom rozsahu odmietnutá ako podaná oneskorene sťažnosť spoločnosti ATEX-O, a. s., Trenčín (ďalej len „sťažovateľka“) namietajúca porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. Er 254/01 z 19. februára 2004 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 CoE 37/04 z 10. augusta 2004, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 254/01 – lebo nesúhlasím s jej odmietnutím v časti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 254/01, ako ani s odôvodnením uznesenia v tejto časti.

2. Väčšina senátu odmietla sťažnosť s poukazom na prevládajúcu predošlú judikatúru ústavného súdu (ústavná ochrana označenému základnému právu sa poskytuje do odstránenia stavu právnej neistoty, to znamená do právoplatného skončenia veci) a v podstate preto, lebo konanie okresného súdu právoplatne skončilo 7. októbra 2004, avšak sťažovateľka podala sťažnosť ústavnému súdu až 7. decembra 2004.

3. Z mojich odlišných stanovísk k uzneseniam ústavného súdu (ktoré sú označené napr. v odlišnom stanovisku k uzneseniu sp. zn. III. ÚS 164/04 z 19. mája 2004, pričom na ne v týchto súvislostiach v podrobnostiach odkazujem) vyplýva, že právoplatné skončenie veci nie je rozhodujúce z hľadiska podania sťažnosti ústavnému súdu (ale len z hľadiska skončenia lehoty, ktorej primeranosť sa posudzuje) a sťažnosť možno podať v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v lehote dvoch mesiacov od právoplatného skončenia veci.

4. Keďže sťažnosť sťažovateľky, ktorá inak spĺňa predpísané zákonné náležitosti, bola v tomto prípade podaná ústavnému súdu v lehote dvoch mesiacov od právoplatného skončenia veci na okresnom súde, mala byť podľa môjho názoru prijatá na ďalšie konanie (v už označenej časti).

5. V týchto súvislostiach treba poukázať napr. aj na konanie ústavného súdu vedené pod sp. zn. II. ÚS 174/04, kde bolo namietané aj porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní príslušného okresného súdu, pričom sťažnosť bola podaná ústavnému súdu po právoplatnom skončení veci na okresnom súde, avšak v lehote dvoch mesiacov v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd v označenom konaní najskôr uznesením z 15. júla 2004 prijal sťažnosť v celom rozsahu na ďalšie konanie a potom nálezom z 27. októbra 2004 vyslovil o. i. aj porušenie práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V Košiciach 11. januára 2005